

A
Duna-Körös-Maros-Tisza
együttműködés
aszimmetrikus határtérségei

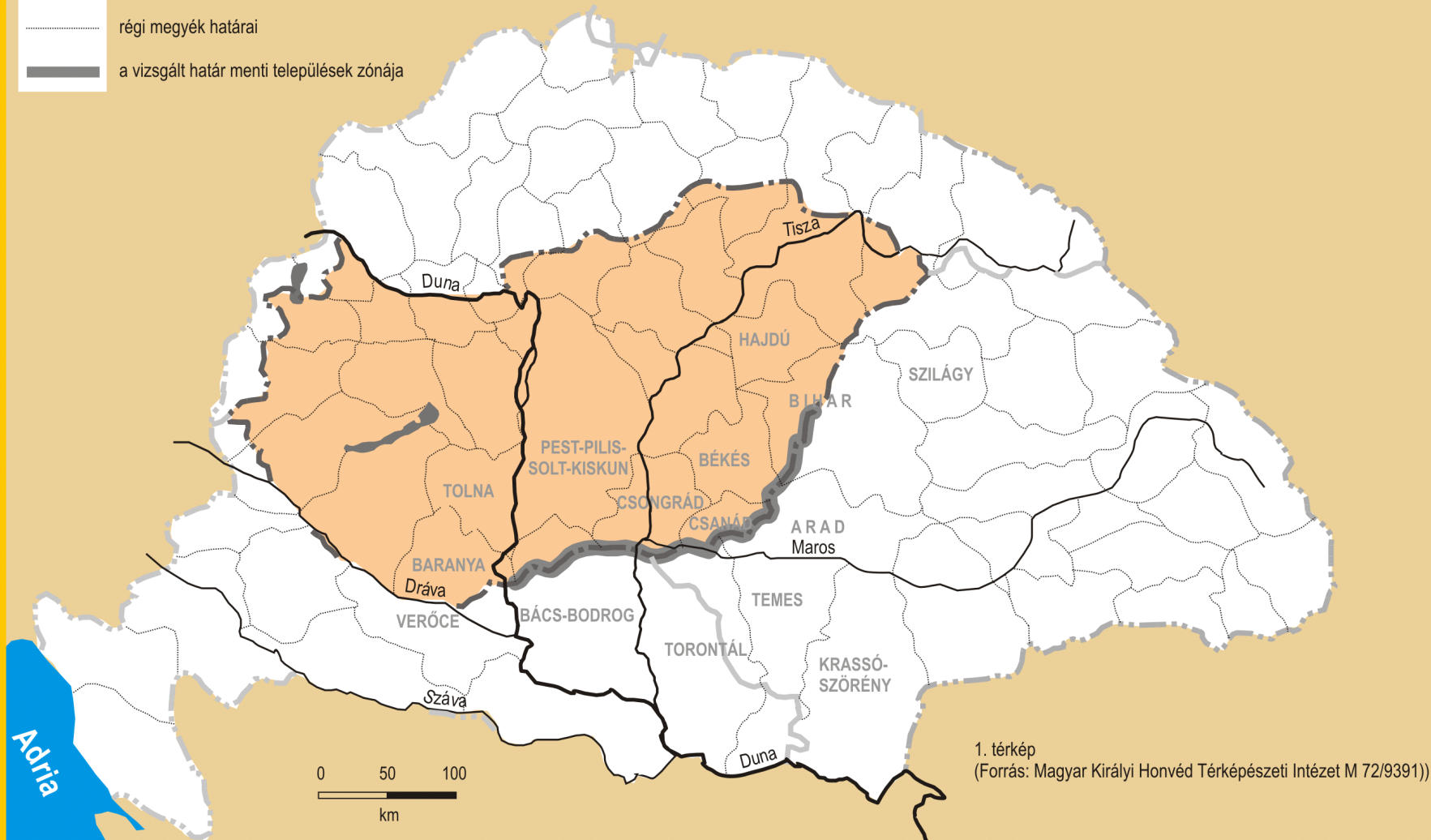
Dr. (habil) Pál Ágnes
főiskolai tanár
SZTE JGYPK Földrajz és
Ökoturisztikai Tanszék
2008. november 27.-28.
BÉKÉSCSABA

Bevezetés

- **Országhatárok, határtérségek kialakulnak, átalakulnak a nemzetközi politikai és gazdasági körülmények változásának hatására**
- **Közös érdek, hogy összefüggéseiben értelmezzük a határmentiséget**
- **A határ menti kutatások száma növekedik, a területek funkcionális bemutatásán túl az aszimmetriák feltárásával**
- **Ezzel szemben a határ menti népesség túlélési problémái nem csökkennek**
- **Szükség van a határvidékek társadalmi-gazdasági fejlettségének elemzésére, ami segíti a versenyképesség létrehozásában**
- **Az aszimmetriák feloldása és a térség versenyképessé tétele a kialakuló DKMT együttműködés fejlődésének motorja**

A kutatási terület elhelyezkedése a Magyar Királyság területén

- Magyar Királyság határai
- - - trianoni határok
- régi megyék határai
- ▬ a vizsgált határ menti települések zónája

1. térkép
(Forrás: Magyar Királyi Honvéd Térképészeti Intézet M 72/9391))

8. ábra

A határ menti települések közigazgatási alaptérképe

(Szerkesztette Pál Ágnes.)

Aszimmetriák:

- Részaránytalanság, szimmetria hiánya, különbségek létezése
- Különbségek a határ mentén élő népek kultúrájában, nyelvében, szokásaiban, politikai, gazdasági fejlettségében
- Az aszimmetriák gátolhatják, illetve segíthetik a versenyképes régiók kialakulását

A versenyképesség tényezői:

- Társadalomföldrajzi szempontok:
 - népességszám eltérések
 - népsűrűség, településszerkezet
 - foglalkoztatottsági arányok
 - munkanélküliség
- Gazdaságföldrajzi szempontok:
 - mezőgazdaság (primer szektor)
 - ipar (szekunder szektor)
 - szolgáltatások (tercier szektor)

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió alaptérképe

(Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

A DKMT
eurorégió 1995-
ben alakult.
1996-ban bővült
a romániai
Hunyad és
Krassó-Szörény
megyével.

A Duna-Körös-Maros-Tisza Regionális Együttműködés

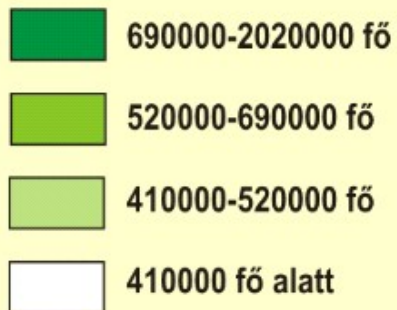
Forrás: <http://www.dkmt.net>

???

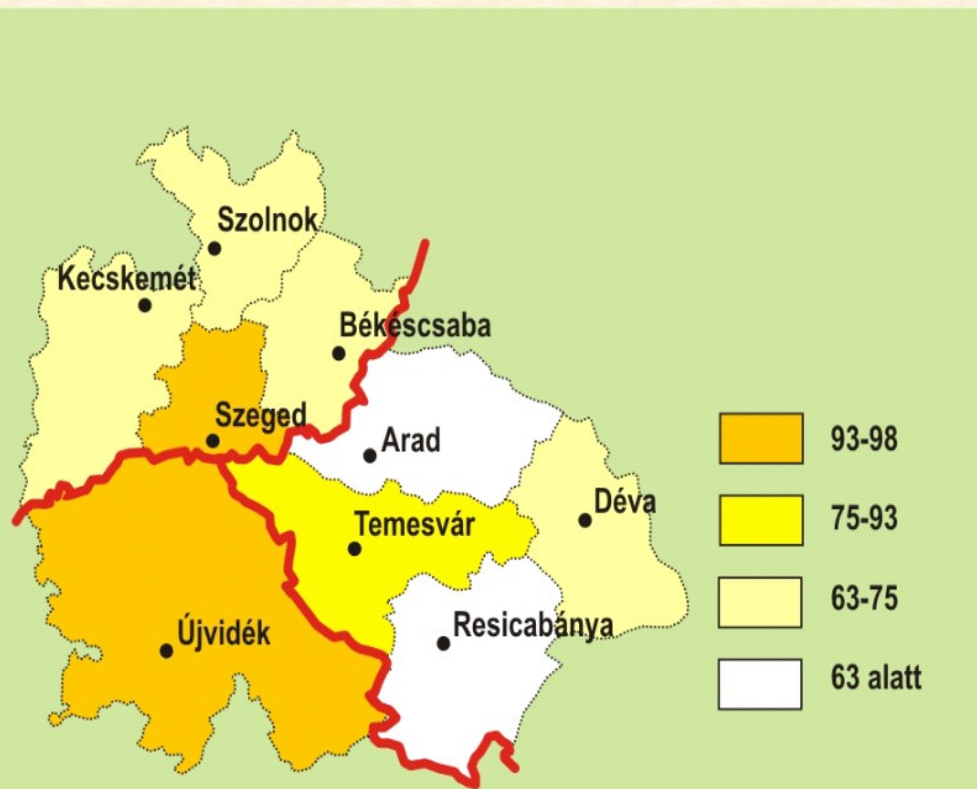

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió népessége

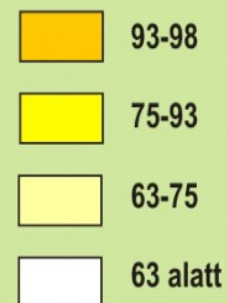

(Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

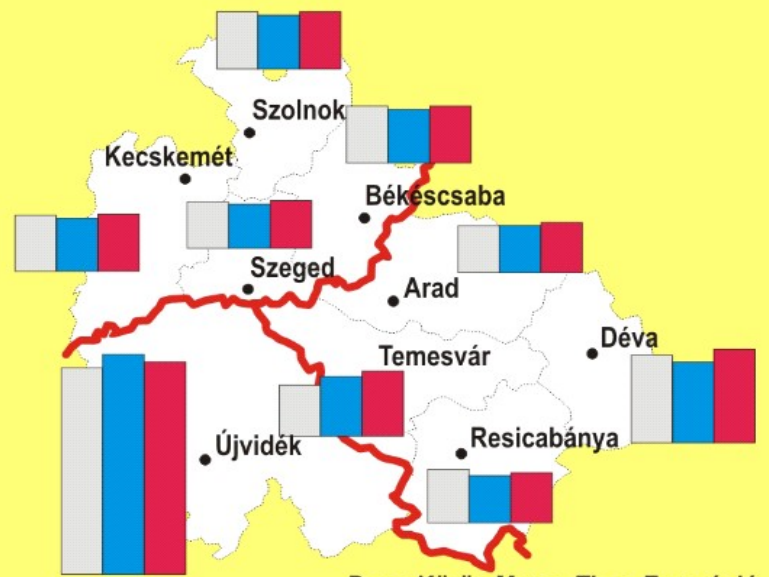
Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió népsűrűsége 2000-ben (fő / négyzetkilóméter)

(Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

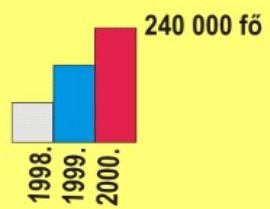

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió
 munkanélküliség a munkaképes korosztály
 létszámának százalékában
 (Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

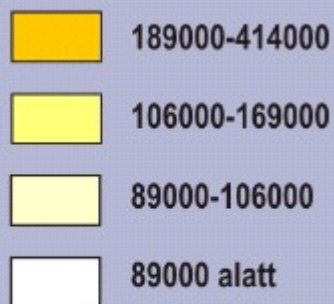

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió
 A munkanélküliek számának alakulása 1998-2000.
 (Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió
a foglalkoztatottak számának alakulása
és az ágazatokaránya 2000-ben

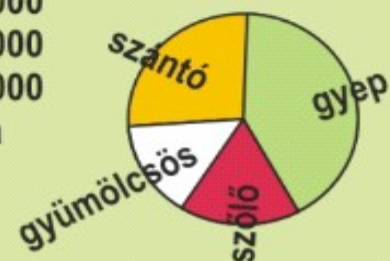
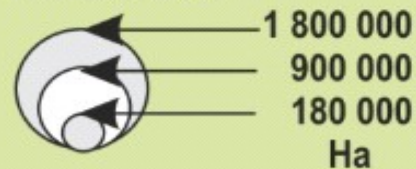

(Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

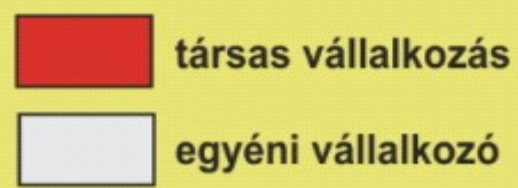
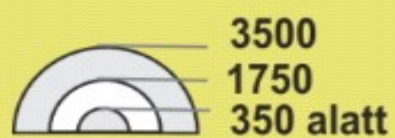

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió
a megyék földterületeinek művelési ágak
szerinti megoszlása 2000-ben

Termőterület:

(Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

Duna-Körös-Maros-Tisza Eurorégió
A vállalkozások száma és a vállalkozási formák
 (Forrás: Euroregion 2002. Szerkesztette Pál Ágnes.)

Összegzés

- Féloldalas kapcsolatrendszer
- Periférikus fejlődési vonások
- Aszimmetriák elmélyülése
- A külföldi tőke számára nem vonzó a térség
- A határátkelő hely nélküli térségek halmozottan hátrányos helyzetűek
- A versenyképesség mint potenciális lehetőség jelenik meg
- A határon átnyúló gazdasági kapcsolatok inkább kooperációt és nem integrációt alakítanak ki